

Acte institucional d'homenatge a Manuel Ferrer Bertran

*Únic supervivent pierenc al
camp de concentració nazi
de Mauthausen*

Dissabte, 4 de maig de 2024

Manuel Ferrer Bertran (1909-1980) va néixer al carrer del Sol (actualment Ca la Pentinadora), el 29 de maig de 1909. Era el tercer d'una família de quatre germans: Enric, Maria, Manel i Rosa. El seu pare es deia Ton Ferrer i era pintor. De fet, els dos fills van seguir l'ofici fins a l'arribada de la guerra civil.

En Manuel es va casar amb Maria Torres Bosch i van tenir dues filles (Lourdes i Assumpció). La família va viure molts anys al carreró Víctor Riu (antic carrer Miquel Junyent)

Amb l'arribada de la Guerra Civil, en Manuel es va allistar a l'exercit republicà. Estan a les trinxeres de l'Ebre i amb la victòria dels nacionals a tocar, va fugir cap a França (sense passar per Piera per por a represàlies).

Va arribar a territori francès passant per Isòvol i Puigcerdà i va ser internat al camp de presoners d'Agde, juntament amb 13 pierencs més (entre ells l'alcalde Gener Bas o el regidor i dirigent rabassaire Josep Buil Castán).

El dia 29 de maig de 1939 (quan celebrava els trenta anys) va ser alliberat del camp de presoners i va començar a refer la seva vida civil a França.

En plena Segona Guerra Mundial, es desconeix la data en què el van tornar a detenir i va ser enviat a Polònia, al camp de concentració nazi de Hohenstein. El 6 d'agost de 1940 va ser traslladat al camp d'extermini de Mauthausen (actual Àustria), on va arribar tres dies després.

Per diverses raons, el retrobament familiar després de l'alliberament de Mauthausen (al maig de 1945) no es va produir. Un cop alliberat, en Manuel va tornar a França, a Montlluís, a 23 km de Puigcerdà. Allà, es va tornar a casar (el 6 d'octubre de 1952) amb Julie Comenges, que tenia dues filles, Marta i Josée.

Va continuar fent de pintor fins a la seva jubilació. La seva especialitat era fer paper pintat, com el seu pare Ton. De fet, aquest ofici el va ajudar a sobreviure al captiveri de Mauthausen.

Sempre que es referia a l'època en què va estar empresonat, no parlava mai amb ràbia, ni odi, ni venjança. Només volia que no es tornessin a repetir fets com els que li van tocar viure.

Mai va voler tornar a Catalunya per por de tornar a ser empresonat

Va morir el 29 de juny de 1980 (amb setanta-un anys). Les seves despulles són al cementiri de Montlluís. El dia del seu enterrament, l'1 de juliol de 1980,

l'assistència de l'Amical de Mauthausen amb les seves ensenyes i la presència de molts excompans va esdevenir un acte corprenedor.

El gran mèrit de Ferrer Bertran no va ser només sobreviure després de més de quatre anys i tres mesos de captiveri en un camp de treball nazi, sinó també ser capaç de reprendre la vida.

L'Ajuntament de la Vila de Piera li ret homenatge coincidint amb el 115è aniversari del seu naixement

Ajuntament de la
Vila de Piera

C.E.Pi
Centre d'Estudis Piencs

Diputació
Barcelona